

MOKRA ZGNILIZNA BULW ZIEMNIAKA (*PECTOBACTERIUM CAROTOVORUM* subsp. *CAROTOVORUM*, *P. ATROSEPTOCUM* syn. *ERWINIA CAROTOVORA*)

GROŻNA CHOROBA ZIEMNIAKA

Objawy mokrej zgnilizny bulw ziemniaka: początkowe stadium infekcji – wilgotne plamy na bulwach (po lewej) oraz zaawansowane objawy mokrej zgnilizny na bulwach (po prawej); fot. <https://www.ior.poznan.pl/plik,3602,poradnik-sygnalizatora-ochrony-ziemniaka-pdf>.

Objawy mokrej zgnilizny bulw ziemniaka: przebarwienia miąższu bulw (po lewej) oraz całkowite zniszczenie miąższu bulwy, z której po ucisku wylewa się cuchnąca masa (po prawej); fot. <https://www.ior.poznan.pl/plik,3602,poradnik-sygnalizatora-ochrony-ziemniaka-pdf>.

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania

Pectobacterium carotovorum subsp. *carotovorum* i *Pectobacterium atrosepticum* są bakteriami szeroko rozpowszechnionymi na świecie. W Polsce występują we wszystkich rejonach uprawy ziemniaka, w dużym nasileniu.

Rośliny żywicielskie

Poza ziemniakami do żywicieli zalicza się rośliny z innych rodzin botanicznych. W Polsce bakterie rozwija się m.in. na warzywach korzeniowych, cukinii, kapuście, sałacie i roślinach ozdobnych.

Objawy występowania i szkodliwość

Bakterie wywołują objawy, które znane są jako mokra zgnilizna bulw i czarna nóżka (omówione w dwóch osobnych ulotkach). W przypadku mokrej zgnilizny bulw początkowo na powierzchni ziemniaków widoczne są wilgotne plamy, przypominające podsiąknięcie wodą. Infekcja zazwyczaj rozpoczyna się od przetchlinek, gdzie tworzą się niewielkie zagłębienia wypełnione śluzowatą, zmacerowaną tkanką. Po przekrojeniu bulw miąższ początkowo nie zmienia barwy, a później zabarwia się na różowo i czernieje. W zaawansowanym stadium choroby cały miąższ bulwy ulega rozmiękczeniu. Skórka bulwy pozostaje nieuszkodzona. Dopiero na skutek ucisku zostaje rozerwana i na zewnątrz wylewa się czarnobrunatna, cuchnąca masa.

W Polsce znaczenie mokrej zgnilizny bulw ziemniaka jest bardzo duże podczas przechowywania ziemniaków w kopcach i przechowalniach. Porażone bulwy, z uwagi na procesy gnilne, nie nadają się do sadzenia ani przeznaczenia na cele konsumpcyjne lub paszowe.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Bakterie pochodzące z rozpadających się bulw przenikają na sąsiednie bulwy. Przenoszone są wraz z porażonymi ziemniakami (zwłaszcza sadzeniakami), gnijącymi szczątkami roślin, glebą, wodą oraz maszynami rolniczymi. W przechowalniach przenoszą je różne owady i pajęczaki.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce, *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* i *P. atrosepticum* nie podlegają obowiązkowi zwalczania (nie są to agrofagi kwarantannowe w Unii), natomiast są one agrofagami regulowanymi przepisami w przypadku eksportu ziemniaków do niektórych krajów.